

ZADÁNÍ

ÚZEMNÍ STUDIE KRAJINY

SPRÁVNÍHO OBVODU ORP BRUNTÁL

zpracováno ve smyslu § 6, § 25 a § 30 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)
a v souladu se Společným metodickým pokynem „Zadání územní studie krajiny pro správní obvod obce s rozšířenou působností“
Ministerstva pro místní rozvoj a Ministerstva životního prostředí.

Pořizovatel: Městský úřad Bruntál, odbor výstavby a územního plánování

Zpracoval: Mgr. Jan Heisig

1) Cíle a účel pořízení územní studie krajiny

Cílem pořízení územní studie krajiny (dále také „ÚSK“) je vytvořit odborný komplexní dokument umožňující koncepční víceoborový přístup k řešení krajiny zejména v nezastavěném území s využitím koordinační úlohy územního plánování.

Účelem je vytvořit základní podklad pro plánovací a rozhodovací činnost v krajině bez ohledu na to, který orgán je k rozhodování příslušný. Základem řešení z hlediska územního plánování je vytvoření podkladu pro stanovení koncepce uspořádání krajiny v územních plánech, případně pro následné řešení regulačních plánů. Výstupy ÚSK budou sloužit také k aktualizaci, příp. doplnění jevů v územně analytických podkladech obce s rozšířenou působností Bruntál (dále jen „ÚAP SO ORP Bruntál“).

Územní studie krajiny bude podkladem k aktualizaci Zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje, zejména pro upřesnění vymezení typů krajin a jejich cílových charakteristik. Významná bude koordinační úloha ÚSK z hlediska důležitých záměrů a systémů v krajině.

Územní studie krajiny bude zpracována v souladu s požadavky Evropské úmluvy o krajině (smluvní dokument mezi členskými státy Rady Evropy), bude reagovat na dokument Strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu (tzv. „Adaptační strategie EU“) a na její národní ekvivalent – Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (tzv. „Adaptační strategie ČR“), na Strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020 a zohlední protipovodňovou ochranu a zelenou infrastrukturu.

Zadání územní studie krajiny správního obvodu obce s rozšířenou působností Bruntál (dále také „SO ORP Bruntál“) bylo doplněno a upraveno na základě konzultace s nadřízenými orgány územního plánování a s orgánem ochrany přírody.

2) Rozsah řešeného území

Řešeným územím je celý SO ORP Bruntál, který se skládá z 31 obcí - Andělská Hora, Bílčice, Bruntál, Dětrichov nad Bystřicí, Dlouhá Stráň, Dvorce, Horní Benešov, Horní Životice, Karlova Studánka, Karlovice, Křišťanovice, Leskovec nad Moravicí, Lomnice, Ludvíkov, Mezina, Milotice nad Opavou, Moravskoslezský Kočov, Nová Pláň, Nové Heřminovy, Oborná, Razová, Roudno, Rudná pod Pradědem, Staré Heřminovy, Staré Město, Světlá Hora, Svobodné Heřmanice, Široká Niva, Václavov u Bruntálu, Valšov a Vrbno pod Pradědem.

Rozloha takto vymezeného území je 629,8 km².

3) Požadavky na řešení územní studie krajiny

3.1 Doplňující průzkumy a rozbor

V maximální míře budou využita data a informace z územně analytických podkladů (dále jen „ÚAP“) a další dostupné podklady. Doplňující průzkumy se zaměří na terénní průzkumy celého území s důrazem na problematiku snížené ekologické stability krajiny, retence vody v krajině, zvýšené vodní i větrné eroze, zhoršené prostupnosti a nevhodného způsobu využití krajiny, zachování historických krajinných prvků a struktur (aleje, kamenice a záhumenice, sopky včetně pozůstatků jejich činnosti, významné vodní plochy a mokřadní společenstva) a na problematiku pohledových sídelních horizontů.

Projektant (členové projekčního týmu) provedou terénní průzkumy, kterými v přiměřené hustotě pokryjí celé řešené území. Provedení terénních průzkumů bude dokladováno v čase i prostoru pro postihnutí stavu krajiny především v průběhu vegetační doby složek krajiny.

Z existujících podkladů budou využity:

- územně analytické podklady - ÚAP Moravskoslezského kraje - aktualizace 2015 a IV. úplná aktualizace ÚAP SO ORP Bruntál z roku 2016, (příp. průběžná aktualizace ÚAP SO ORP Bruntál),
- evidovaná Územní studie Cílové charakteristiky krajiny MSK (Atelier T-plan, s.r.o.), s možností využití od 26.06.2013, evidovaná Územní studie dopadů realizace údolní nádrže Nové Heřminovy na území obce Nové Heřminovy (Ing. arch. Ludmila Konečná - URBANISTICKÁ SPOLEČNOST), s možností využití od 19.11.2012 a další studie - Studie možnosti umístění větrných elektráren na území ORP Bruntál z ledna 2008 (Regionální centrum EIA s.r.o.), Ochrana krajinného rázu krajinného celku Slezská Harta ze září 2009 (Studio B&M), Preventivní hodnocení území CHKO Jeseníky z hlediska krajinného rázu z listopadu 2011 (Atelier V – Ing. arch. Ivan Vorel), Územní studie Karlovec z května 2012 (Ing. arch. Ludmila Konečná - URBANISTICKÁ SPOLEČNOST) a Územní studie Vrbno pod Pradědem – systém zeleně ze září 2016 (Ing. Radek Kvasnica, Ing. David Mikolášek),
- územně plánovací dokumentace - Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje (dále jen „ZÚR Moravskoslezského kraje“), ve znění pozdějších rozsudků a platné územní plány obcí SO ORP Bruntál, popř. územní plány obcí v navazujícím území SO ORP Bruntál,
- v rozsahu smysluplném vzhledem k měřítku a podrobnosti zpracování se zohlední i Politika územního rozvoje ČR ve znění pozdějších aktualizací,
- související aktuální oborové generely a studie, programy, koncepce a strategie, zejména:
 - Strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu,
 - Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR
 - Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020

- Oblastní plány rozvoje lesů pro přírodní lesní oblast 27-Hrubý Jeseník, 28-Předhoří Hrubého Jeseníku a 29-Nízký Jeseník, lesní hospodářské plány
- Plán oblasti povodí Odry, Plán oblastí povodí Moravy, resp. Plán dílčího povodí Horní Odry a Plán dílčího povodí Moravy a přítoků Váhu
- Plán pro zvládnutí povodňových rizik v povodí Odry, Plán pro zvládnutí povodňových rizik v povodí Dunaje
- Plán péče o chráněnou krajinnou oblast Jeseníky na období 2014–2023
- Generely ÚSES
- komplexní pozemkové úpravy, a to včetně katastrálních území navazujících na území SO ORP Bruntál,
- vydaná územní rozhodnutí (zejména z oblasti dopravní a technické infrastruktury, výroben elektrické energie a protipovodňových opatření),
- oborové mapy a další výše neuvedené zdroje dat v rozsahu potřebném pro zpracování ÚSK, tj. např. geologická mapa, hydrologická mapa, hydrogeologická mapa, Atlas chemismu povrchových vod ČR, klimatologické mapy, geomorfologické členění reliéfu ČR, biogeografické členění reliéfu ČR, regionální a nadregionální ÚSES ČR, mapování biotopů, katalog biotopů, mapa potenciální přirozené vegetace ČR, pedologická data, mapy erozního ohrožení půdy (VÚMOP SOWAC-GIS), Atlas krajiny ČR, LPIS, oblastní plány rozvoje lesů, lesní hospodářské plány, plány oblasti povodí, plány pro zvládnutí povodňových rizik, statistická data (zejména demografie, struktura zaměstnanosti, hospodářství, dojížděka), historické mapy, historické letecké snímky, další podklady (památková péče, etnografie, aj.),
- historické podklady a mapy velkých měřítek - např. Mapy stabilního katastru (tzv. Císařské povinné otisky map stabilního katastru) v měřítku 1:2880.

Existující dostupné podklady budou vyhodnoceny. Pokud budou po vyhodnocení pro potřeby vyhotovení rozborů území a následného návrhu územní studie krajiny shledány jako nedostatečné, budou potřebné chybějící informace zjištěny v rámci doplňujících průzkumů. Zpracovatel předloží pořizovateli vyhodnocení všech dostupných podkladů a dohodne s ním rozsah doplnění potřebných informací.

Rozbory budou zpracovány v rozsahu nezbytném k vyhodnocení dat získaných ze shromážděných podkladů a z doplňujících průzkumů pro účely následného návrhu.

Rozbory se zaměří především na tato témata:

- Rozbor struktur, vazeb a hodnot v území a vyhodnocení míry jejich využitelnosti
 - Popis a vymezení základních struktur krajiny (primární, sekundární a terciární struktura)
 - Analýza vazeb sídel a krajiny (např. kvalita přístupu ze sídla do volné krajiny, schopnost krajiny zabezpečovat krátkodobou rekreaci, poměr mezi rozvojovými potřebami sídla a možnostmi jejich naplnění v krajině, vazba přírodních složek)

- Hodnoty území (přírodní hodnoty, historické, kulturní a civilizační hodnoty, estetické hodnoty), zpravidla vč. jevů, jež budou v souhrnném vyhodnocení doporučeny k doplnění do ÚAP (např. významné krajinné dominanty, krajinné a sídelní horizonty, kompoziční osy v krajině, kulturně-historické hodnoty krajiny)
- Rozbor a rámcové vymezení krajinných potenciálů v území a vyhodnocení míry jejich využitelnosti
 - Krajinné potenciály dle způsobu využití, tj. potenciál biotický (přírodní, ekostabilizační), kulturní, produkční (zemědělský, lesní), vodohospodářský, surovinový, sídelní, rekreační, smíšený, a dle míry jejich využití (extenzivní – intenzivní)
- Rozbor využívání volné krajiny člověkem a vyhodnocení jeho požadavků a potřeb:
 - Zemědělství, lesnictví
 - Vodní hospodářství
 - Těžba nerostů
 - Dopravní a technická infrastruktura (cyklodoprava)
 - Rekreace a turistický ruch
- Rozbor požadavků na změny v území:
 - Požadavky vyplývající z aktuálního znění Politiky územního rozvoje ČR a Zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje
 - Požadavky územních plánů dotčených obcí
 - Požadavky z územních studií, regulačních plánů, územně analytických podkladů, požadavky vyplývající z předpokládané budoucí realizace záměrů s platným územním rozhodnutím a ze záměrů v realizaci.
 - Požadavky z komplexních pozemkových úprav a připravovaných komplexních pozemkových úprav
 - Požadavky ze souvisejících oborových generelů a studií, programů, koncepcí a strategií
- Rozbor ohrožení, rizik a problémů v území (stávajících, předpokládaných):
 - Narušení vodního režimu, ohrožení povodněmi
 - Eroze, sesuvy
 - Znečištění a kontaminace jednotlivých složek prostředí
 - Snižování a ztráta biodiverzity, snižování prostupnosti krajiny a fragmentace krajiny, střety dálkových migračních koridorů, střety a nenávaznosti ÚSES
 - Opuštěné nebo nevyužívané areály (brownfields) a plochy ve volné krajině a v kontaktu s nimi
 - Zátěže ze stávajícího urbanizovaného území, ploch rekreace a z provozu dopravní a technické infrastruktury a předpokládané zátěže z území navržených k urbanizaci, navržených ploch rekreace a z navržené dopravní a technické infrastruktury
 - Zátěže ze stávající těžby a předpokládané zátěže z navržené těžby nerostných surovin

- Stávající narušení a potenciální ohrožení přírodních, historických, kulturních a estetických hodnot krajiny
- Živelná zástavba a užívání krajiny k rekreaci
- Souhrnné vyhodnocení - souhrnná analýza zjištěných skutečností (syntéza jednotlivých analýz)

Pořizovatel si vyhrazuje právo po předání doplňujících průzkumů a rozborů do 60 dnů upřesnit požadavky na řešení územní studie.

V rámci textové části bude popsána metodika a postup prací jednotlivých analýz a souhrnného vyhodnocení. Pořizovatel si vyhrazuje právo zásahů do metodik a postupů s ohledem na charakter řešeného území.

3.2. Návrh územní studie krajiny

Řešení návrhu ÚSK naváže na výsledky analytické části, zejména s cílem optimálního využití zjištěných krajinných potenciálů a řešení střetů, snižování rizik a předcházení ohrožení z hlediska vývoje životního prostředí i z hlediska uspokojení potřeb člověka v krajině.

Návrh ÚSK bude vždy obsahovat:

- Stanovení cílové vize krajiny
 - Stanovení cílové vize krajiny a priorit vývoje území, ve vazbě na ZÚR a s ohledem na stav území včetně typů krajiny, hodnot, rizik a limitů v území a požadavky obyvatel
- Členění území na krajinné okrsky

Návrh ÚSK bude dále s ohledem na charakter území řešit tato témata:

- Ochrana a rozvoj hodnot krajiny a využití krajinných potenciálů:
 - Zpřesnění typů krajin a cílových charakteristik krajiny
 - Návrh opatření na ochranu a rozvoj zjištěných hodnot (přírodní hodnoty, historické a kulturní hodnoty, estetické hodnoty) a potenciálů (včetně případných požadavků na ochranu kulturních hodnot území, např. krajinných a sídelních horizontů, panoramat, kompozičních os v krajině, apod.)
- Řešení požadavků a potřeb člověka v krajině:
 - Návrh opatření pro optimalizaci hospodaření v krajině
 - Návrh opatření pro zlepšení sídelních propojení a prostupnosti krajiny pro člověka
 - Návrh opatření pro rozvoj rekreace a cestovního ruchu (např. cyklodoprava)
 - Návrh řešení krajinných souvislostí s požadavky na urbanizaci území z územně plánovací dokumentace a z dalších podkladů
- Řešení problémů, snižování ohrožení a předcházení rizikům v krajině:
 - Doporučení opatření ke zlepšení vodního režimu krajiny, ke zvýšení retence v území a ke zlepšení protipovodňové ochrany území
 - Rámcové vymezení niv vodotečí

- Doporučení pro řešení protierozní ochrany
- Doporučení pro řešení problémů v oblasti znečištění a kontaminace
- Rámcový návrh úprav ÚSES
- Návrh zpřesnění migračně významných území, dálkových migračních koridorů, návrh řešení střetů v místech omezení dálkových migračních koridorů
- Doporučení dalších opatření k ochraně a zvýšení biodiverzity a k předcházení fragmentace krajiny
- Vymezení ploch vyžadujících revitalizaci anebo renaturalizaci krajiny
- Návrh opatření pro transformaci zjištěných významných opuštěných areálů a ploch ve volné krajině a v kontaktu s ní
- Návrh snižování nepřiměřených zátěží v území
- Doporučení opatření v souvislosti s adaptací na změny klimatu (změny velikosti půdních bloků, zadržování vody v krajině, zvyšování koeficientu ekologické stability, změny využití území apod.)

Výstupy z jednotlivých témat budou využity pro formulaci rámcových podmínek využití krajinných okrsků a rámcových doporučení pro opatření.

- Rámcové podmínky využití - Podmínky budou podkladem pro podrobnější zpracování řešení krajiny zejména v územních plánech. Zahrnou požadavky na řešení plošného i prostorového uspořádání území (včetně základních podmínek ochrany krajinného rázu) a na stanovení podmínek pro využití jednotlivých ploch v územních plánech.
- Rámcová doporučení pro opatření - Budou podkladem pro činnost jiných orgánů veřejné správy a dalších subjektů (např. správci, hospodáři), kteří mohou uložit a realizovat opatření ke zlepšení stavu krajiny.

Rámcové podmínky využití a rámcová doporučení pro opatření budou v ÚSK formulovány vždy, a to zvláště pro každý krajinný okrsek. Vedle potřeb krajiny z hlediska životního prostředí budou zohledňovat rovněž potřeby člověka jakožto uživatele krajiny.

V rámci textové části bude popsána metodika a postup prací vedoucí k řešení návrhu ÚSK. Pořizovatel si vyhrazuje právo zásahů do metodik a postupů s ohledem na charakter řešeného území.

4) Požadavky na formu obsahu a uspořádání textové a grafické části územní studie krajiny

4.1 Doplnující průzkumy a rozbor

Textová část

Obsahem textové části průzkumů bude popis zjištěného současného stavu území, vycházející z použitých podkladů (včetně oborových dokumentů a datových zdrojů) a provedených

průzkumů. Přílohou bude rovněž komentovaná fotodokumentace z terénních průzkumů a další oborově zaměřené doplňující průzkumy.

Obsah textové části rozborů bude strukturován dle tematické náplně rozborů. Vždy budou přehledně uvedeny výchozí podklady a zdroje.

Textová část bude členěna následujícím způsobem:

- a) Popis stavu území (průzkumy) - obsahem průzkumů bude popis zjištěného současného stavu území, vycházející z použitých podkladů (včetně oborových dokumentů a datových zdrojů) provedených průzkumů. Komentovaná fotodokumentace z terénních průzkumů se uvede v příloze textové části.
- b) Rozbor struktur, vazeb a hodnot v území
- c) Rozbor a rámcové vymezení krajinných potenciálů v území a vyhodnocení míry jejich využitelnosti
- d) Rozbor využívání volné krajiny člověkem a vyhodnocení jeho požadavků a potřeb
- e) Rozbor požadavků na změny v území
- f) Rozbor ohrožení, rizik a problémů v území - obsah rozborů bude dále podrobněji strukturován dle tematické náplně rozborů (viz kap. 3.1). Vždy budou přehledně uvedeny výchozí podklady a zdroje.
- g) Souhrnné vyhodnocení – bude obsahovat:
 - zjištěné hlavní hodnoty a potenciály krajiny,
 - zjištěná hlavní ohrožení, rizika a problémy v území,
 - vyhodnocení a zpřesnění typů krajín ze ZÚR a evidovaných územních studií,
 - určení problémů k řešení v návrhu ÚSK včetně nově uplatňovaných námětů na provedení změn v území,
 - a také přehled jevů doporučených k doplnění do územně analytických podkladů.

Grafická část

Grafická část bude obsahovat:

- Výkres současného stavu území (měřítko 1 : 10 000)
- Výkres rámcového vymezení hodnot a krajinných potenciálů, jehož obsahem bude rovněž grafické vymezení zpřesněných typů krajín ze ZÚR (měřítko 1 : 10 000)
- Výkres limitů (měřítko 1 : 10 000)
- Problémový výkres (měřítko 1 : 10 000)
- Přehledný výkres rozborů území (měřítko 1 : 25 000)

Dle potřeby lze grafickou část doplnit dalšími výkresy a schémata.

Grafické prvky výkresů budou zakresleny ve vektorové podobě v podrobnosti a přesnosti měřítko 1 : 5 000.

4.2 Návrh územní studie krajiny

Textová část

Textová část bude členěna následujícím způsobem:

- a) Stanovení cílové vize krajiny (ve smyslu Cílových charakteristik krajiny dle Evropské úmluvy o krajině)
- b) Návrh ochrany a rozvoje hodnot krajiny a využití krajinných potenciálů
- c) Návrh řešení potřeb člověka v krajině
- d) Návrh řešení problémů, snižování ohrožení a předcházení rizikům v krajině
- e) Členění území na krajinné okrsky, přičemž pro každý krajinný okrsek zvlášť budou stanoveny:
 - o rámcové podmínky využití
 - o a rámcová doporučení pro opatření
- f) Závěr

Závěr bude obsahovat:

- Souhrnné doporučení pro zohlednění návrhu v územně plánovací dokumentaci, včetně návrhů změn stávající územně plánovací dokumentace
- Souhrnné doporučení pro zohlednění návrhu při činnosti orgánů veřejné správy a dalších subjektů
- Přehled jevů doporučených k doplnění do územně analytických podkladů
- Souhrnné doporučení pro řešení územních problémů, které nelze vyřešit v rozsahu a podrobnosti ÚSK

Všechny části závěru budou doplněny odůvodněním.

Grafická část

Grafická část bude obsahovat:

- Hlavní výkres (měřítko 1 : 10 000), který bude zejména obsahovat:
 - o Zpřesněné vymezení typů krajin
 - o Členění území na krajinné okrsky
 - o Graficky zobrazitelné součásti návrhu ochrany a rozvoje hodnot krajiny a využití krajinných potenciálů
 - o Graficky zobrazitelné součásti návrhu řešení potřeb člověka v krajině
 - o Graficky zobrazitelné součásti návrhu řešení problémů, snižování ohrožení a předcházení rizikům v krajině
 - o Graficky zobrazitelné součásti rámcových podmínek využití
 - o Graficky zobrazitelné součásti rámcových doporučení pro opatření
- Výkres vymezení navržených změn ve využívání ploch (měřítko 1 : 10 000)
- Výkres jevů navržených na doplnění ÚAP (měřítko 1 : 10 000)
- Přehledný výkres celkového řešení (měřítko 1 : 25 000)

Dle potřeby lze grafickou část doplnit dalšími výkresy a schématy.

Grafické prvky výkresů budou zakresleny ve vektorové podobě v podrobnosti a přesnosti měřítka 1 : 5 000.

5) Další požadavky

Etapy zpracování díla a termíny předání:

1. etapa: Doplnující průzkumy a rozborů – bude předána nejpozději 01.07.2018
2. etapa: Návrh ÚSK – bude předána nejpozději 01.02.2019
3. etapa: Zpracování připomínek a zhotovení finálního návrhu ÚSK – bude předána nejpozději 30.06.2019

Požadavek na upřesnění řešení:

Pořizovatel si vyhrazuje právo po předání doplňujících průzkumů a rozborů do 60 dnů upřesnit požadavky na řešení územní studie.

Požadavek na kontrolní dny a konzultace:

K odevzdání každé etapy je zhotovitel povinen vyzvat objednatele k převzetí díla alespoň 10 pracovních dnů před stanoveným dnem předání a převzetí jednotlivých etap díla.

V průběhu zpracování budou probíhat kontrolní jednání, a to v intervalu minimálně 1x za dva měsíce, případně častěji dle potřeby.

Dle potřeby proběhnou konzultace s relevantními orgány veřejné správy tj. zejména s volenými zástupci samosprávy obcí, s nadřízeným orgánem územního plánování – Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, s orgány ochrany přírody – Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, Městského úřadu Bruntál, s vodoprávními úřady – Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, Městského úřadu Bruntál, dále s Ministerstvem pro místní rozvoj a případně s dalšími orgány. Bude-li to možné a účelné, sloučí se termín konzultace s kontrolním dnem.

Zhotovitel se zúčastní konzultací s veřejností (volenými zástupci samosprávy obcí), které pořizovatel svolá.

Požadavek na soulad s podmínkami IROP:

Územní studie krajiny musí být zpracována pro celý SO ORP Bruntál. Územní studie krajiny přitom musí řešit krajinu podrobně ve všech souvislostech, a to i ve vazbě na zelenou infrastrukturu, protipovodňovou ochranu, Adaptační strategii EU a Evropskou úmluvu o krajině. Územní studie krajiny bude zpracována tak, aby vyhověla všem požadavkům na přidělení dotace z IROP, z výzvy č. 9 - Územní studie a Národního programu Životní prostředí.

Požadavek na formu předání:

Studie bude předána v sedmi tiskových vyhotoveních, a to v nezbytném rozsahu příslušného správního obvodu úřadu - Úřadu územního plánování Bruntál, Orgánů ochrany přírody Bruntál, Správy CHKO Jeseníky a dále jednotlivě po částech pro Stavební úřad Bruntál, Stavební úřad Vrbno p. Pradědem, Stavební úřad Horní Benešov a Stavební úřad Břidličná (pro obec Lomnice).

V plném rozsahu bude předána také v digitální formě, a to i ve vektorovém formátu (*.shp, příp. *.dwg, *.dgn). Podrobné požadavky na formu předání budou obsahem smlouvy o dílo.

V Bruntále 06. 02. 2017.

Zpracovatel zadání:

Odbor výstavby a územního plánování
Městský úřad Bruntál

